

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក- (អ.ជ.ស.ដ)

ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ** (ឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់)

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អ.ជ.ស.ដ៖ **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 01-Mar-2011, 14:26
CMS/CFO: Ly Bunloun

សេចក្តីបញ្ជាក់អំពីភាសា និងអ្នកបកប្រែសំណុំរឿង

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន

លោក ស សុវ៉ាន

លោក Jacques VERGES

លោក Philippe GRECIANO

ផ្តើមជូន៖

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម ធួ មណី

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖

មេធាវី ពេជ អង្គ

មេធាវី Elisabeth SIMONNEAU FORT

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

- ១. ស្របតាមដីការបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ (“ដីការ”) ដែលបានចេញដោយអនុវត្តតាមវិធាន ៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“វិធាន”) ភាគីត្រូវប្រគល់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ នូវ៖ (១) អត្ថបទសង្ខេបអង្គហេតុដែលសាក្សីនីមួយៗត្រូវដាក់ (២) អត្ថបទសង្ខេបរបស់អ្នកជំនាញដែលបានស្នើឡើង (៣) ចំណុចទាំងឡាយនៃដីការបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះពាក់ព័ន្ធនឹងចម្លើយដែលផ្តល់ដោយសាក្សី និងអ្នកជំនាញនីមួយៗ។¹
- ២. កាលពីថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ លោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី ឈ្មោះអ្នកជំនាញ និងឈ្មោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា² ជាភាសាបារាំង ហើយលោក ខៀវ សំផន បានដាក់បញ្ជីឈ្មោះរបស់ខ្លួនកាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១។³
- ៣. ពេលនេះ លោក ខៀវ សំផន សូមផ្តល់ព័ត៌មានមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងធាតុផ្សំនៃភ័ស្តុតាង។ គាត់សូមរំលឹកសាលាថ្មីម្តងទៀតថា បន្ទុកនៃភ័ស្តុតាងធ្លាក់ទៅលើសហព្រះរាជអាជ្ញាតែមួយគត់។

---

¹ ដីការដែលមានគោលដៅដាក់នូវឯកសារភ័ស្តុតាងក្នុងក្របខណ្ឌនៃការត្រៀមរៀបចំសវនាការ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ E9 (“ដីការ”) កថាខណ្ឌ ៦។

² បញ្ជីឈ្មោះអ្នកជំនាញ សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា ដោយអនុវត្តតាមវិធាន ៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង រួមមានឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ ១, ២, ៣, ៣ ក, ៤ និង ៥។ ឯកសារលេខ E9/4។ បកប្រែថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១។

³ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ E9/4/6។ សំណើជាភាសាខ្មែរនឹងត្រូវបានដាក់នៅពេលដែលអាចធ្វើទៅបាន ស្របទៅនឹងលិខិតជូនដំណឹងអំពីវិធានការណ៍របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំពន្យារថេរៈវេលា ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១។ ឯកសារលេខ E9/6/1។

- ៤. លោក ខៀវ សំផន សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការរំលោភលើសិទ្ធិជាសារវន្តរបស់គាត់⁴ ដោយហេតុថា រហូតមកដល់ដំណាក់កាលនេះ រូបគាត់នៅតែពុំមានលទ្ធភាពអាចដឹងឱ្យបានច្បាស់ ថាតើរូបគាត់ត្រូវការការពារខ្លួនគាត់ទល់នឹងភ័ស្តុតាងចោទប្រកាន់ណាខ្លះ ជាពិសេស ដោយយោងទៅលើ ភាពខ្វះចន្លោះនៃកិច្ចការងាររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញានោះ។ មេធាវីការពាររបស់គាត់សូមរក្សា សិទ្ធិផ្តល់សេចក្តីបញ្ជាក់នានានៅពេលក្រោយ ក្នុងអំឡុងនៃនីតិវិធី ដើម្បីពង្រឹងដំបូរការពារ របស់ខ្លួន ដោយហេតុអយ្យការពុំបានផ្តល់ព័ត៌មានប្រាកដប្រជាដល់រូបគាត់ឡើយ។
- ៥. ការផ្តល់អត្ថបទសង្ខេបនៃព័ត៌មានដែលផ្តល់ដោយសាក្សី និងអ្នកជំនាញដែលត្រូវបានជ្រើស រើសដោយមេធាវីការពារនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដ៏បំពានបែបនេះ មានលក្ខណៈអយុត្តិធម៌ និងគ្រោះ ថ្នាក់ទាំងស្រុងដល់កិច្ចការងារស្វែងរកយុត្តិធម៌។
- ៦. អត្ថបទសក្ខីកម្មសង្ខេប (ឧបសម្ព័ន្ធ ១) និងឯកសារកោសល្យវិថីយ (ឧបសម្ព័ន្ធ ២) ពិតជា មានលក្ខណៈមិនពេញលេញ និងមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន មិនអាចប្រកែកបាន ក្នុងការ ផ្តល់ឯកសារបន្ថែមដល់អង្គសវនាការ។
- ៧. តាមរបៀបនេះ អត្ថបទសង្ខេបទាំងនេះគ្រាន់តែបានផ្តល់ព័ត៌មានស្តីអំពីរបៀបទូទៅនៃអន្តរា- គមន៍ដែលបានស្នើឡើង ហើយមិនបានធ្វើការបកស្រាយលម្អិតអំពីអត្ថន័យនៃអន្តរាគមន៍ទាំង នេះឡើយ។⁵ ហេតុដូច្នោះ ចំណុចទាំងឡាយនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះដែលសាក្សី និងអ្នក

⁴ លោក ខៀវ សំផន បានបង្ហាញថា ការអនុវត្តវិធាន ៨០ បានរំលោភលើសិទ្ធិជាសារវន្តរបស់គាត់៖ សិទ្ធិទទួលបាននូវ សច្ចៈការណ៍និរទេស ដែលតាមរយៈគោលការណ៍នេះ បន្ទុកនៃភ័ស្តុតាងដែលបញ្ជាក់អំពីពិរុទ្ធភាពរបស់គាត់ ធ្លាក់ទៅលើ អយ្យការ។ សិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបាននូវពេលវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ត្រៀមរៀបចំការពារក្តី ប្រកប ដោយសមភាពពេញលេញ។ សិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបានការកាត់សេចក្តីដោយគ្មានភាពយឺតយ៉ាវរហូសហេតុ។ សូម ពិនិត្យមើលសំណើសុំពន្យារពេលក្នុងការដាក់ឯកសារភ័ស្តុតាង ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១។ ឯកសារលេខ E9/6។

⁵ គួរកត់សម្គាល់ថា លោក ខៀវ សំផន ពុំបានផ្តល់នូវអត្ថបទសង្ខេបនៃចម្លើយសាក្សីដែលបានរៀបរាប់ដោយសហ ព្រះរាជអាជ្ញាដូចមានរាយឈ្មោះក្នុងបញ្ជី នៃឧបសម្ព័ន្ធ១ ស្ទួន។ ជាក់ស្តែង ការផ្តល់នូវព័ត៌មាននេះ ពុំមានកម្មវត្ថុឡើយ ដោយហេតុថាបញ្ជីឈ្មោះនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងតែក្នុងគោលដៅដើម្បីធានាថា គេអាចធ្វើការសាកសួរយកចម្លើយពេញ

ជំនាញត្រូវធ្វើការផ្តល់ចម្លើយ មានលក្ខណៈគ្រាន់តែជាការចង្អុលបង្ហាញតែប៉ុណ្ណោះ។

៨. ទិន្នន័យដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១ និង ២ ក្នុងតារាង “ប្រភេទនៃអង្គហេតុដែលបានលើកឡើងក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ” យោងទៅលើចំណុចទាំងឡាយនៃដីកាដោះស្រាយ^៦ តែមិនមែនយោងទៅលើតារាងស្តីពីប្រភេទផ្សេងៗគ្នានៃអង្គហេតុ ដែលបានដាក់ដោយអង្គជំនុំជម្រះនោះទេ។^៧

៩. ជាទីបញ្ចប់ លោក ខៀវ សំផន លើកឡើងជាថ្មីអំពីកាតព្វកិច្ច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការជ្រើសតាំងជនដែលពុំមែនជាភាគីនៃរឿងក្តី (*Amicus Curiae*) ដើម្បីធានានូវសុវត្ថិភាពគតិយុត្តិ និងការកាត់សេចក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌។ ជាក់ស្តែង វាជាការចាំបាច់ក្នុងការធានាឱ្យបាននូវឯករាជ្យភាព ក៏ដូចជាតម្រូវការក្នុងការស្វែងរកការពិត ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមានការប្រើប្រាស់តុលាការធ្វើជាឧបករណ៍ណាមួយនោះ។ អ្នកជំនាញដែលបានស្នើឡើងដោយលោក ខៀវ សំផន អាចត្រូវបានកោះហៅក្នុងឋានៈជាជនដែលពុំមែនជាភាគីនៃរឿងក្តីដោយហេតុថា ពួកគេត្រូវបានមនុស្សទូទៅស្គាល់ច្បាស់ ហើយមានបទពិសោធន៍ទូលំទូលាយផ្នែកនីតិប្រាប្បទណ្ឌអន្តរជាតិ នីតិទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ និងនីតិមនុស្សធម៌។

១០. កំណត់សម្គាល់អស់ទាំងនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីធានាឱ្យកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងមានប្រសិទ្ធិភាព ក្នុងកិច្ចស្វែងរកការពិតសម្រាប់សហគមន៍អន្តរជាតិ និងប្រជាជនកម្ពុជា។

ហេតុដូច្នោះ

១១. លោក ខៀវ សំផន សូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

លេញទៅលើសាក្សីទាំងនោះ ប្រសិនណាជាពួកគេត្រូវតម្រូវឱ្យមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះនោះ។

^៦ ដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារលេខ D427។

^៧ ដីកា កថាខណ្ឌ៦ ៣) និងឧបសម្ព័ន្ធ ១។

- **សម្រេចថា** ការអនុវត្តវិធាន ៨០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង បានរំលោភលើគោលការណ៍សច្ចាធារណ៍ និងទោសរបស់លោក ខៀវ សំផន ដែលតាមរយៈគោលការណ៍នេះ បន្ទុកនៃភ័ស្តុតាងធ្លាក់ទៅលើអយ្យការ បានរំលោភលើសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបាននូវពេលវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ត្រៀមរៀបចំការពារខ្លួនប្រកបដោយសមភាពពេញលេញ ដោយធៀបទៅនឹងសេវា និងបែបបទនៃការងាររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ក៏ដូចជាបានរំលោភលើសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបាននូវការកាត់សេចក្តីដោយមិនយឺតយ៉ាវហួសហេតុផងដែរ ។
- **ទទួល** យកព័ត៌មានស្តីអំពីសាក្សី និងអ្នកជំនាញដែលបានស្នើឡើងដោយលោក ខៀវ សំផន ហើយដែលព័ត៌មានទាំងនោះត្រូវបានដាក់ក្នុងពេលនេះតែម្តង ។
- **អនុញ្ញាត** ឱ្យលោក ខៀវ សំផន ធ្វើការកែប្រែនៅពេលក្រោយ នូវបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញ រួមទាំងអត្ថបទអង្គហេតុសង្ខេបដែលសាក្សីនីមួយៗត្រូវដាក់ អត្ថបទសង្ខេបរបស់អ្នកជំនាញដែលបានស្នើឡើង ក៏ដូចជាចំណុចទាំងឡាយនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចម្លើយរបស់សាក្សី និងចម្លើយរបស់អ្នកជំនាញនីមួយៗ ។
- **ប្រកាស និងសម្រេចថា** វាជាករណីចាំបាច់ដែលត្រូវជ្រើសតាំងជនដែលពុំមែនជាភាគីនៃរឿងក្តី ពីក្នុងចំណោមបញ្ជីឈ្មោះអ្នកជំនាញដែលបានស្នើឡើង ឬក៏ឥស្សរជនដទៃទៀតដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់លើឆាកអន្តរជាតិថាមានបទពិសោធន៍ខាងផ្នែកនីតិព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ខាងប្រវត្តិសាស្ត្រ ខាងនីតិ និងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ខាងទស្សនវិជ្ជា និងខាងសិទ្ធិមនុស្ស ។

ក្រសួងធិត្តិកម្មប្រក្រតីយ័ន

និងដើម្បីយុត្តិធម៌

	មេធាវី សរ សុវាណ	ភ្នំពេញ	
	មេធាវី Jacques VERGÈS	ប៉ារីស	
	មេធាវី Philippe GRECIANO	ប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា